SBK KONTAKT

2020:3 Södertälje båtklubbs medlemsblad

Karlberga

Innehåll

Minne från Mälarens Kustartilleriförsvar?! 2

Pandemins konsekvenser för SBK 3

Redaktören har ordet 4

Lite om RC segling 6

Segla Segla långfärd 8

”Minne från Mälarens kustartilleriförsvar?!”

Redaktören var en gång krigsplacerad i en cykelskyttebataljon (!) som ingick i Stockholms kustartilleriförsvar. Bataljonen skulle strida på Utö, var planen.

Om någon kan sprida mer ljus över varför denna pjäs hamnat just här och var den tidigare tjänstgjort är vederbörande mer än välkommen att skicka in en insändare till redaktionen.

Sänd in dina bidrag till Jan Sundkvist. Skriv texten i Word eller anteckningar och skicka med bilderna separat.

Jan Sundkvist
Majtorpsvägen 2
15270 Södertälje
Email: jan.sundkvist@gmail.com
Telefon: 073-6876228

Copyright: SBK KONTAKT. Överträdelser beivras.

Pandemins konsekvenser för SBK

Det anades redan tidigt under pandemin. Fler svenskar skulle stanna i Sverige under semestern. Troligen en majoritet. Termen ”hemester” slog igenom på allvar. En fyndig översättning från det amerikanska uttrycket ”staycation”. Vad skulle då alla hemestrande svenskar ta vägen.

Bortsett från alla hjältar inom sjukvården, som knappast fick ledigt, var det rätt många som skulle trängas hemma. En uppsjö av roliga videos släpptes på nätet som beskrev allt från gemytligt familjemys till obeskrivliga hjärtslitande (men humoristiska) hysteriska utbrott. Mången gräl uppstod säkert, men nog också annat som väl yttrar sig i en babyboom så småningom.

Vad har nu detta med SBK att göra? Ja, det visar sig att väldigt många skaffade sig en båt istället för att resa utomlands. Vissa köpte en liten motorbåt medan andra gick direkt till större saker och segelbåtar. Om man ska generalisera lite, är den normala gången att man börjar i smått och lär sig steg för steg. Sjön är inte att leka med, även om man bara stannar i de stora insjöarna eller skärgårdarna. Lika skönt som det är att se en van seglare lägga till i St.Nassa utan motor, är det roligt att studera en del ofarliga fadäser som blåbär på sjön kan orsaka. Kasta ut ankaret utan att det är fastsatt i en tamp. Eller börja ta fram tilläggningstampar när man redan är framme vid bryggan. Mindre roligt är att se båtar susa iväg med fendrarna hängande utmed friborden.

Nå, hur har sommaren 2020 sett ut? Vad SBK anbelangar så har det varit en ren anstormning av medlemsansökningar, de flesta med önskemål om såväl sommar- som vinterplats. Typen av båtar har varierat och det kan säkert vara modell för landet i övrigt. Hur har det gått med alla blåbär på sjön? Ska man döma utifrån statistik från Sjöräddningen, så har den ökande mängden båtar också avspeglat sig i ökande mängd utryckningar. Sjöräddningssällskapets uppdrag ökade med 54% 2020. Runt 4 000 förbyggande utryckningar har utförts. Det har rört sig om maskin/propellerhaveri med 2654 uppdrag, bränslestopp/starthjälp vid dött

SVT intervjuade vår vice ordförande Jan-Erik Sandh och helgstudion sände intervjun vid inte mindre än tre tillfällen under söndagen.

batteri med 439 uppdrag, grundstötning, 382 uppdrag. När det gäller räddningstjänst är den vanligaste orsaken larm om drunkningstillbud med 124 uppdrag, grundstötning, 121, maskin/propellerhaveri, 121, samt brand ombord med 111 uppdrag. Det mesta har varit Stockholms skärgård och Mälaren samt Göteborgs skärgård. Man kan inte låta bli att reflektera över att ökningen inte bara kan bero på fler båtar på sjön, utan på fler båtar på sjön vars förare inte har gått den normala pedagogiska gången, att börja försiktigt och lära sig på vägen. En spekulation förstås… En parentes här, att vår ungdomssektion med bravur gör just detta sistnämnda, nämligen ordnar sjöuppfostran och pedagogik.

Det ökande intresset får båtlivet har också blivit känt utanför själva båtlivet och båtklubbarna. Sveriges Televisions Helgstudion besökte oss under torrsättningen i oktober. De var intresserade av hur just båtlivet i allmänhet och SBK i synnerhet har mött det ökande intresset. De sände vid inte mindre än tre tillfällen under söndagen och intervjuade vår vice ordförande Jan-Erik Sandh. Janne gjorde utmärkt reklam för vår klubb och underströk just ungdomsverksamhetens betydelse. SVT ville också tala med en erfaren samt en nybörjare på sjön/i klubben och fick fråga ut Åsa Holmström respektive Ralph Nilsson. Till sist for reportern och kameramannen över till Karlberga och fick sända några minuters samtal med Lars-Olof Johansson och filmade hans vackra Skärgårdskryssare, Mona II. Allt blev en trevlig reklam för klubben och dess verksamhet, visade lite båtskötseltrutiner och kunde visa upp både erfarna och nybörjare. Här är en länk till Helgstudion för den som vill se det; https://www.svtplay.se/video/28178842/helgstudion/helgstudion-11-okt-09-00?start=auto Sändning 1, 5min 50s efter start; sändning 2, 1tim:41min efter start; sändning 3, 2tim:49min efter start.

Nu är frågan om det ökade båtintresset kommer att hålla i sig eller om allt blir som tidigare, när pandemin så småningom kommer under kontroll, för det gör den så småningom. Ralph Nilsson säger i alla fall att hans intresse inte kommer falna. Under tiden hoppas vi att klubbens alla medlemmar fortsätter att förkovra sig om sjölivet och ställer upp för att föra klubben mot år 2030 och framåt. Pandemin har fått andra konsekvenser för klubben också. Möten har försvårats och vissa typer av obligatoriska arbeten, t.ex. sjösättning och torrsättning av bommarna, har varit frivilliga. Styrelsens möten har tilldragit sig i Kompassens stora rum, med ordentliga avstånd och den planerade konferensen samt funktionärsträffar har ställts in. Styrelsen har också diskuterat hur vi kan ordna årsmötet nästa gång utan att riskera smittspridning. Det finns en lösning på de flesta problem och alla får dra sitt strå till stacken för att få klubben att fungera under denna märkliga tid.

Tomas Ekström

Redaktören har ordet

I det välsignade skjulet sitter redaktören i kulen höst och begrundar sin botten.”The bottom is nådd”, känner han. Under den lilla Amigon har den goda hustrun brett ut plastsjok i form av uppsprättade sopsäckar. Redaktören överväger nu att sprätta upp sig själv – begå harakiri – och därmed undgå ett tröstlöst slit och slip. Å ena sidan. Men å den andra: hur svårt kan det vara? Inte harakiri alltså, utan att avlägsna fyrtiosju års pålagringar av okända bottenfärger – den ena förmodligen dödligare än den andra. Harakiri får vänta. Den blir väl aktuell efter kontrollmätningen. Nu framåt mot målet – botten skall bli nådd!

”The bottom is nådd”

Metoden blir våtskrapning med hårdmetallskrapa och sedan våtslipning. Avskrapet tas om hand i plastsäckar. Skraparbetet visar sig bli lättare än befarat – det är bara att blöta på (f.ö. refräng i en gammal snapsvisa) och ta långa duktiga tag med skrapan : gammal bottenfärg av olika kulörer dras av som gammal Hansaplast och lägger sig snällt på plastsäckarna. Här blöts bara med sjövatten och medan han gnolar på några snapsvisor och De Skånska Dragonerna – alla tre verserna – iakttar redaktören med stigande belåtenhet hur botten börjar synas. Det är en fröjd att skrapa och redaktören aktar intet att det ymnigt pålagda vattnet rinner efter armarna, in i armhålorna och vidare längs ryggen. Till slut sitter redaktören i sitt eget lilla kallbadhus. Nu har ju Cikanlo inte fått någon ny bottenfärg de senaste tre åren och högtrycket vid torrsättningen har nog bidragit. Eftersom harakirin blev uppskjuten på obestämd tid. inskränker sig blodflödet till en nedslipad lillfingertopp. Våtslipapper biter ordentligt – skulle ha haft slipkloss. Här måste framhållas den ovärderliga insatsen av den goda hustrun, som dels kan krypa ner i slaget och bearbeta det svåraste stället på kölen, dels äger en ängels tålamod och aldrig ger upp. Tålmodigt lyssnar hon på redaktörens jämmer över lillfingertoppen, reser sig upp och lägger på ett Hansaplast, slår dövörat till för resten av klagolåten och likt en sjuttioåttaårig iller kryper hon tillbaka ner i slaget och slipar på. Även hustrun blir våt utifrån och in, men utan minsta klagan. Kvinnokraft. Det tar några dagar och sedan får det duga.

Nu återstår resultatet från plöjningstävlan (eller XRF-mätningen). Trots allt ser man lite röda rosor här och var. Som rouge på en kvinnokind. Det finns väl gränsvärden? Redaktören känner att det i alla fall finns gränser.
I detta sammanhang kan det vara på sin plats att hylla SBK:s styrelses empati med en felande medlem.
Redaktören fick besinna det engelska ordspråket ”Fools rush in, where angels fear to tread”. Eller kanske: läs först och slipa sedan!

Redaktören citerar skriftväxling med styrelsen genom dess sekreterare:
” Från Jan Sundkvist till Tomas Ekström.
Skickat den 31 oktober 2020.
Ämne: Botten.
The bottom is nådd! Jag åkte till Karlberga och tog några bilder, bl.a. för omslaget till tidningen, och på grinden ser jag en bild av mina tillkortakommanden. Där anslås att man till styrelsen skall inkomma med en plan för bottensanering och anmäla när man tänker påbörja arbetet.

Nu får jag säga som Karl XI meddelade via anslag till adeln inför kungens stora reduktion, då han till Kronan indrog vad som drottning Kristina förlänat till sina gunstlingar och adeln satte fart mot Stockholm för att i Riksrådet sätta stopp för kungens plan : ”I Herrar, farer ej så fort. Vad göras skall, är redan gjort.” På nutida svenska: ”Loppet är kört !”. Jag har alltså redan påbörjat arbetet med båtbottnen och, som sagt, utan att meddela styrelsen. Perkele! Men å andra sidan har jag och den goda hustrun sorgfälligt samlat upp avskrapet på plastskynken, vilka nu förvaras i skjulet och således kan inspekteras Post festum, men ändå.

Vad blir straffet?

Uteslutning, kölhalning under Agnes eller att gå på plankan över södra flytbryggan, mig själv till straff och androm till varnagel?

(P.S. ”farer” är imperativ av ”fara”)”

Janne

Och svaret:
”Sv: Botten
Janne. Han (dvs Styrelsen) handlar inte med oss efter våra synder och lönar oss inte efter våra missgärningar. Ty så hög som himlen är över jorden, så väldig är hans (dvs. Styrelsens) nåd över den som fruktar honom (dvs. Styrelsen). Så långt som öster är från väster låter han (dvs. Styrelsen) våra överträdelser vara från oss.

I korthet: du är förlåten.”
/Tomas

Vid tangenterna: Jan Sundkvist

Lite info om RC segling!

Söndagen 13/9 kl 10:00 arrangerades det en delsegling i Stockholmscupen i Maren. Vanligtvis brukar 15 – 20 båtar delta.

Lärosnurr i Kringelstaden

Lilla hamnen, mitt i centrala Södertälje, är probably det bästa lärovattnet vi har i landet. För det lär knappast finnas en plats som är byigare, som bjuder på alla vindriktningar och alla vindstyrkor på en och samma gång samt under ett och samma race.

- Här går det ju inte att segla, det är ju läns, kryss och slör på samma gång, hördes några seglarröster på kajkanten.

Och visst var det så. Vi kunde se båtar för kryss på båda kryssbogarna, några länsande och andra slörande inom en radie på tio meter. Tricky, javisst! Men det är väl så en läroplats ska vara. Platsen, centrala Tälje med mängder av söndagsflanörer utmed kajkanten, är också en utmärkt plats att locka intresserade till sporten. För det var många som stannade och tittade intresserat på seglingarna. De som var lite kunniga i segling skrattade glatt åt vindsnurrandet. De insåg hur utmanande det var att hitta rätt plats, skota rätt och att inte fastna i vindögat. För de andra, inte så seglingskunniga, såg det säkert lite fnurrigt ut. De stod mest och kliade sig i huvudet och undrade vilken slags motor det satt i de båtar som satte fart som raketer när andra stod nästa stilla med fladdrande segel.

Resultat:
1.a: Göran Uggla, RUSS
2.a: Joakim Mellström, NQBK
3.e: Lasse Karlsson, SBK

Men är det då rättvist med så snurriga förhållanden. Jomenvisst är det så! Nästa i alla fall. För det är de som kan se vindvriden, ha överblick på vad som händer över hela banan, skota rätt och utnyttja alla vindvriden som också drar längsta stråna. Göran Uggla, seglingsledare för ungdomen i Bromma och laserseglare, visade vara en sjunedrans mästare på det här med snurrseglingar. Han spikade hela fem seglingar. Han kändes faktisk helt överlägsen till en början. Men efter lunch var det Joakim Mellström som tog över kommandot med fyra spikar i de sex avslutande seglingarna. Mycket imponerande av de två, vilket kan ses i poängkolumnen i resultatlistan nedan. Grattis till er två!

Mats SWE14

5-6 september seglades SM i klassen DF65 i Ljungskile, hela 42 båtar ställde upp, (vilket var max antal). Nedan finner ni ett reportage saxat från DF Sailing Sweden http://dragonforce65.se/

SM DF65 5-6 sept

Vilken helg i Ljungskile!
Allt från A+ till dyk med C med stark betoning på B-rigg, sol, moln, regn men ett överlag väldigt gott humör och en arrangörsstab som spred värme i de 11-18 graderna som Ljungskile bjussade på denna första helg i september. Dessutom rikligt med tilltugg och dricka till det!

Deltagare från Stockholm till Malmö (tror dessa städer var längst ifrån i geografin till årets efterlängtade mästerskap?) 42 anmälda med tryck uppåt 60 – väntelista, några sena avhopp och deltagare på väntelistan fördes upp på en ordinarie plats, snyggt roddat. Tänk vad bra vi har det i DF-65-världen, vi har fler som vill segla än vad som finns plats för. Inte många RC-klasser brottas med det problemet vad jag vet? Jag filmade Race 1 från lördagen ett av få race där de flesta hade A+, undertecknad fick erfara att det går bra med B från 6-7 m/s ökande.

Klickar ni på filmlänken nedan så hamnar ni på en youtube-kanal med många 100-tals RC-filmer, DF65, DF95 och IOM, finns möjlighet till ren nyfikenhet men även ”utbildning” och intervjuer. När kanalen fått 1000 prenumeranter så kan jag sända live från mobilen direkt från bryggan på kommande regattor. https://youtu.be/eT6VbCryl08 så prenumerera gärna.

Lördagens seglingar seglades i fasta grupper, Röd, Blå och Grön, 2 seglingar i stöten från den eminenta bryggan som fått en läktare för tävlingens skull, för att vi skulle kunna stå i 2 led. Några positiva överraskningar i de olika grupperna tog chansen till framskjutna placeringar, t ex Ulf Lindberg, trevliga Uffe sa på förhand att det blir tufft i Röd grupp, när lördagen var färdigräknad så kunde Ulf notera att han blev 2a i gruppen! Snyggt Uffe, se vad träning gör!! #stenmark.

Jag tog en bildsekvens med några sekunders fördröjning på första kryssrundning i ett silverheat på söndagen. Kika in bilderna här: (föredömligt nog så passade hemmaseglaren Richard SWE71 på att vara i ledningen, jag kanske ska stå med kamera oftare när du rejsar Richard?)

Pallen från SM: *1:a Tim Shuwalow, 2:a Michael Collberg, 3:a Magnus Timmerdal.* ***Observera priset som Tim håller i höger hand, är tillverkat av Benny Nilsson från SBK.)***

Det är alltid spännande att se att nästan alla av oss radioseglare envisas med 15 graders kryssvinkel sista metrarna upp till kryssmärket. =ØBÞ (jo jag vet, jag gjorde själv några såna fadäser och fick gippa o runda om)
Resultatet pendlade under nästan hela söndagen i Guldgruppen, tror vi hade 3 olika Totalledare under dagen, som det ska vara MEN, ingen rådde på titelförsvararen Tim Shuwalow SWE17 som återigen vann SM-guldet, tätt följd av Michael Collberg SWE21 och på en mycket snygg tredjeplats Magnus Timerdal SWE8. Svenska DF sailing-förbundet bjuder upp till 3-stämmig skönsång till pallen! (Se resultatbild nedan för komplett resultat)
Vi får väl alla hoppas att Covid-19 situationen kommer ge sig och man hittar vaccin, för om nästan exakt 12 månader är det dags för den framflyttade Globals regattan i DF65. Platserna gick åt fort förra gången vi släppte länken internationellt och vi blev (ur minnet nu) uppåt 90 deltagare från 15 nationer(?!?) mer om detta spektakel kommer presenteras framåt, håll utkik. (Känns som vi i Sverige står mycket högt i kurs internationellt när det gäller motståndet, är helt övertygad att alla våra lokala fleets bidrar på ett ypperligt sätt att flytta fram positionerna i trim, strategi, taktik, boat handeling och många många regattor seglas året runt. Kan det rent av vara så att vår rankingserie är världens bästa??!!??)
Jag önskar avsluta denna rapport med ett stort stort tack till Bosse och Richard med ”stab” vilket jobb ni lagt ner och så bra det blev! Vi är nog många som mer än gärna kommer tillbaka och seglar hos er i framtiden!

Vid tangenterna
Jonas Samson, *SWE60*

SEGLA, SEGLA LÅNGFÄRD!

År 2000 väckte SBK liv i en gammal aktivitet, som hade varit i kraft redan på 1920-talet – att uppmuntra färder under segel – inom ramen för den fritid som stod till buds då. Den som då företagit en färd på egen köl och dessutom skrivit om den i dåtidens årsböcker kunde belönas med ett långfärdspris.

Sedan några år har ingen SBK-are anmält någon färd att belönas med lilla eller stora långfärdstecknet. I böckerna finns dock ett 25-tal seglare och en motorbåt som kvalificerat sig för ett tecken. Men farvattnen ligger kvar att befara och upptäcka vad de kan erbjuda. Ingenstans i världen finns så omfattande områden av skärgårdar som i Östersjön, vars alla länder är fria att besöka.

Det borde vara lockande att utforska nya leder, nya skärgårdsavsnitt och uppleva glädjen med att t.ex. hitta sin egen perfekta natthamn. Möjligheterna är oändliga och strängt taget måste man inte ge sig iväg så långt heller – Sven Barthel, känd för sitt samarbete med konstnären Roland Svensson och alla böcker om Stockholms skärgård, deklarerade att han aldrig seglade någon annanstans än där – och ett liv skulle ändå inte räcka att upptäcka och se allt.

Ett gammalt talesätt säger att folk och fartyg ruttnar i hamn. Alltså dags att planera nu, skaffa sjökort och lägga upp en färdplan.

Det bör inte bli som i Strindbergs tappning i ”Skärkarlsliv”, där tulluppsyningsmannen uppmanar skepparen på tullkryssaren att fortsätta sitt värv:
”Segla bara!”
”Vart?”
”Vart fan som helst, bara det blir seglat!”

Nå, hur det ser ut 2021 med pandemier, vet vi inte. Kanske är våra grannländer stängda?

Men, som sagt, våra egna färdvägar finns alltid tillgängliga.

Henn Avasalu